

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 października 2020 r. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w związku art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn.zm.) oraz art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6, art. 79 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019r., poz.1373 ze zrn.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne za M. L. (1) z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) SP. Z O.O. wynosi:

Miesiąc/rok	Kod ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne			
na ubezpieczenia	na ubezpieczenie					
Emerytalne i rentowe	Chorobowe	Wypadkowe	Zdrowotne			
03-2014	(...)	3 553,00 zł	3 553,00 zł	3 553,00 zł	3 065,88 zł	275,93 zł
12-2014	(...)	3 756,24 zł	3 756,24 zł	3 756,24 zł	3 241,26 zł	291,71 zł
03-2015	(...)	3 411,80 zł	3 411,80 zł	3 411,80 zł	2 944,04 zł	264,96 zł
12-2015	(...)	3 663,65 zł	3 663,65 zł	3 663,65 zł	3 161,37 zł	284,52 zł
03-2016	(...)	3 574,70 zł	3 574,70 zł	3 574,70 zł	3 084,61 zł	277,61 zł
12-2016	(...)	4 632,30 zł	4 632,30 zł	4 632,30 zł	3 997,22 zł	359,75 zł

/ decyzja k. 28-31 akt. ZUS, załączonych do sprawy VIII U 2578/20/

Nadto kolejną decyzją z tego samego dnia na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w związku art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn.zm.) oraz art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6, art. 79 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019r., poz.1373 ze zrn.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne za R. U. (1) z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) SP. Z O.O. wynosi:

	Kod ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne			
Miesiąc/rok	na ubezpieczenia	na ubezpieczenie				
Emerytalne i rentowe	Chorobowe	Wypadkowe	Zdrowotne			
12-2014	(...)	2 796,51 zł	2 796,51 zł	2 796,51 zł	2 413,11 zł	217,18 zł
03-2015	(...)	2 531,88 zł	2 531,88 zł	2 531,88 zł	2 184,76 zł	196,63 zł
12-2015	(...)	3 060,16 zł	3 060,16 zł	3 060,16 zł	2 640,62 zł	237,66 zł
03-2016	(...)	3 128,35 zł	3 128,35 zł	3 128,35 zł	2 699,45 zł	242,95 zł
12-2016	(...)	4 168,02 zł	4 168,02 zł	4 168,02 zł	3 596,58 zł	323,69 zł

/ decyzja k. 1-4 akt. ZUS załączonych do sprawy VIII U 2580/20/

W uzasadnieniu obu decyzji organ podniósł tożsamą argumentację.

Wskazał, iż oddział w dniach: 20 kwietnia 2017 r. - 17 maja 2017 r. przeprowadził kontrolę w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego przez płatnika składek (...) SP. Z O.O., (...)-(...) S., (...).

Kontrolą objęto okres: styczeń 2014 r. - grudzień 2016 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli z dnia 17 maja 2017 r., w załączniku nr.2 do protokołu, który stanowi integralną część protokołu.

W wyniku kontroli ustalono, że płatnik składek w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne nie uwzględnił przychodu osiągniętego przez ubezpieczonych M. L. (1), R. U. (1) z tytułu wypłaconych świadczeń pieniężnych, wartości bonów towarowych oraz wartości paczek dla pracowników finansowanych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Ustaleń dokonano na podstawie przedłożonych przez płatnika składek w trakcie kontroli dokumentów tj.:

- regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych wraz z aneksami (akta kontroli strony 13-34)
- listy płac (akta kontroli strony 35-106)
- protokół przesłuchania (akta kontroli strony 107-108)

Ustalono, że ubezpieczeni otrzymali następujące kwoty dofinansowania :

M. L. (1):

- 03-2014-150,00 zł
- 12-2014-640,80 zł
- 03-2015 -200,00 zł
- 12-2015 -440,65 zł
- 03-2016-250,00 zł
- 12-2016-1052,03 zł

R. U. (1):

- 12-2014-470,80 zł
- 03-2015 -200,00 zł
- 12-2015 -540,65 zł
- 03-2016-250,00 zł
- 12-2016-1052,03 zł

Płatnik składek w miesiącach 03/2014, (...), (...), (...), (...) i (...) naliczając składki na ubezpieczenia społeczne nie uwzględnił przychodu osiągniętego z tytułu wypłaconych świadczeń pieniężnych, wartości bonów towarowych oraz wartości paczek dla pracowników. Powyższe świadczenia płatnik składek wypłacał w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. W trakcie postępowania kontrolnego ustalono, iż świadczenia pieniężne były wypłacane w miesiącu marcu w latach 2014-2016 w równych wysokościach bądź wcale w zależności od działu. Dodatkowo ubezpieczeni otrzymywali paczki w miesiącu grudniu w latach 2014-2016 również o tej samej wartości. Wartość bonów towarowych przyznawanych ubezpieczonym w miesiącu grudniu w latach 2014-2016 była uzależniona od działu, na którym pracuje dany pracownik, okresu świadczenia pracy w roku, w którym przyznawano boni, a także wysokości wynagrodzenia jakie ubezpieczony osiągnął w firmie lub u innego płatnika składek.

Ponadto ustalono, iż pracownicy firmy nie składali wniosków o wypłaty z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, nie składali również oświadczeń dotyczących ich sytuacji finansowej lub materialnej w rodzinie. W związku z powyższymi ustaleniami wszystkie w/wym. świadczenia wypłacane w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych nie były uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu zgodnie z art. 8 ust 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, a jedynie od warunków pracy i płacy, a co za tym idzie wartości tych świadczeń nie mogą być wyłączone z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Płatnik składek nie udokumentował sposobu ustalania dochodu na osobę w rodzinie, nie okazał oświadczeń o wysokości dochodu przypadającego na członka rodziny. Wykaz pracowników wraz z podstawami wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ustalonymi w trakcie postępowania kontrolnego został zawarty w załączniku nr. 2 do protokołu kontroli „Zestawienie ustalonych w czasie kontroli podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i składek na ubezpieczenie zdrowotne”. W protokole przesłuchania z dnia 09 maja 2017r. oraz z 17 maja 2017r. pełnomocnik płatnika składek J. F. wyjaśniła kryteria przydziału świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz, że powstałe niezgodności stwierdzone w czasie kontroli w zakresie wypłat z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych były spowodowane odmienną interpretacją przepisów.

Pracodawca zobowiązany jest przestrzegać przepisów art. 8 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, z których wynika, że przyznawanie ulgowych świadczeń oraz wysokość dopłat z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych powinny być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. Nie ma w tym zakresie wyjątków. Nawet regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych nie może zmienić tej zasady. Przepis ten wprowadza ograniczenie swobody pracodawcy przy kształtowaniu zasad wydatkowania środków w regulaminie funduszu. Innymi słowy pracodawca nie może zmienić treści tego przepisu lub wyłączyć jego zastosowania.

W myśl powyższego Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że wypłacone świadczenia pieniężne nie mają charakteru socjalnego i stanowią przychód pracownika w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 3 kwietnia 2012r., poz. 361 ze zm.). Oznacza to, iż od uzyskanego przez pracownika przychodu należy naliczyć składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

/ decyzja k. 28-31 akt. ZUS załączonych do sprawy VIII U 2578/20 decyzja k. 1-4 akt. ZUS załączonych do sprawy VIII U 2580/20/

Odwołanie od powyższych decyzji w dniu 16 listopada 2020 r. wniósł płatnik (...) SP. Z O.O. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika domagając się ich zmiany i zasądzenia kosztów postępowania wg norm przepisanych.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, poprzez:
  - a. błędną wykładnię przepisu art. 8 ust 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych,
  - b. niezastosowanie § 2 ust. 1 pkt 19 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, kiedy zastosowany być powinien,
2. naruszenie prawa procesowego tj. przepisu art. 80 k.p.a. w związku z przepisem art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez dokonanie ustaleń sprzecznych z zebraniem materiałem dowodowym,
3. naruszenie prawa procesowego tj. przepisu art. 78 § 2 k.p.a. w związku z przepisem art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez nierozpatrzenie wniosków dowodowych odwołującego złożonych w trakcie postępowania poprzedzającego wydanie decyzji.

W uzasadnieniu swego stanowiska odwołujący podniósł, iż wbrew zapatrywaniom skarżonej decyzji płatnik przy ustalaniu wysokości świadczenia pieniężnego z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w okresie objętym decyzją w latach 2014-2016 stosował kryterium w postaci sytuacji materialnej, rodzinnej i życiowej pracownika otrzymującego takie świadczenie a co za tym idzie spełnione zostały warunki wyłączenia tych świadczeń z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne rentowe i zdrowotne.

/ odwołanie k. 3-8 akt VIII U 2578/20 i odwołanie k. 3-8 akt VIII U 2580/20/

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań płatnika podtrzymując argumentację podniesioną w zaskarżonych decyzjach.

/ odpowiedź na odwołanie k. 21-21v akt VIII U 2578/20 odpowiedź na odwołanie k. 21-21v akt VIII U 2580/20 /

Zarządzeniem z dnia 4 grudnia 2020 r. sprawy połączono do wspólnego rozpoznania.

/ zarządzenie k. 23 akt. VIII U 2580/20/

Na rozprawie w dniu 15 lutego 2021 r. poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik odwołującego poparł odwołanie, pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg. wartości przedmiotu sporu, M. L. (1) poparły odwołanie płatnika.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 r. 00:01:59-00:02:51/

R. U. (1) nie zajęła stanowiska procesowego w sprawie.

/bezsporne/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Przedmiotem działalności płatnika (...) SP. Z O.O. jest produkcja wyrobów tekstylnych. Siedziba firmy mieści się w T. (...)-(...) S..

/ bezsporne wypis KRS k.11- 14 w aktach obu połączonych spraw/

Płatnik poprzez podmiot wspólnika (...), osobę prezesa zarządu A. S. oraz wspólną siedzibę w T. jest powiązana z innym płatnikiem (...) SP. Z O.O.

/ bezsporne wypis z KRS k. 11-14 i 16-19 w aktach obu połączonych spraw /

U płatnika obowiązuje Regulamin Gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych zgodnie z którym:

- w świetle § 6 przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu zgodnie z ustawowym obowiązkiem określonym w art. 8 ust. 1 ustawy

1. Osoby uprawnione do świadczeń mogą korzystać z różnych form wypoczynku nie częściej niż co dwa lata w zależności od wielkości funduszu.

2. Spośród osób podejmujących pracę w Spółce po raz pierwszy ubiegających się o świadczenia , świadczenia te będą przyznawane w pierwszej kolejności tym, które przepracowały co najmniej dwa lata.

3. Dziecko uprawnionego może korzystać każdego roku z jednej formy wypoczynku określonej w niniejszym regulaminie. W przypadku dofinansowania wczasów rodzinnych dziecko może skorzystać z drugiej formy wypoczynku, jednakże przyznanie świadczenia uzależnione jest od środków funduszu.

4. Wycieczkę trwającą co najmniej 7 dni uznaje się za turnus wczasowy. Uczestnikiem wycieczki może być również dziecko w wieku co najmniej 7 lat.

5. Pomoc rzeczowa lub finansowa w formie zapomogi bezzwrotnej może być udzielana nie częściej niż raz w roku. Warunek ten nie musi być przestrzegany przy zapomogach w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych.

6. Maksymalną wysokość pomocy bezzwrotnej określa tabela stanowiąca załącznik do regulaminu.

7. Dla dzieci w wieku do 14 lat mogą być organizowane paczki z okazji Nowego Roku w zależności od wielkości funduszu.

8. Wobec osób, które złożyły nieprawdziwe dane o wysokości dochodu będą stosowane ograniczenia w korzystaniu z funduszu przez okres 3 lat.

9. Do udzielenia pomocy socjalnej z funduszu w pierwszej kolejności kwalifikowane są dzieci, młodzież z rodzin wielodzietnych i najuboższych oraz osoby uprawnione, które przez wiele lat nie korzystały z funduszu.

- w świetle § 7 ubieganie się o usługi i świadczenia ulgowe przebiega w następującym trybie

1. Wnioski o przyznanie ulgowych świadczeń lub usług przyjmuje osoba wyznaczona przez administratora funduszu:

w terminach : do 30 listopada na zimę do 30 maja na lato

Wnioski dotyczące wypoczynku rozpatrywane są dwa razy w roku.

2. Osoby ubiegające się o refundację, zapomogę bezzwrotną lub losową obowiązane są dołączyć zaświadczenie o wysokości dochodów /również współmałżonka, dochody z tytułu alimentów itp./ bądź / dokument potwierdzający zdarzenie losowe.

3. Z wnioskiem o przyznanie zapomogi bezzwrotnej dla imiennie wskazanej osoby mogą występować też związki zawodowe lub Dyrektor Spółki. Wniosek taki nie wymaga udokumentowania, powinien być jednak uzasadniony.

4. Złożone wnioski o usługi i świadczenia socjalne z funduszu podlegają ewidencji z podziałem na poszczególne formy.

5. Po rozpatrzeniu wniosku i przyznaniu świadczenia z funduszu sporządza się protokół wg zasad określonych w pkt. 5 z imiennym alfabetycznym wykazem osób, którym przyznano świadczenia oraz imiennym wykazem osób, którym świadczenia nie przyznano.

6. Osobę uprawnioną której nie przyznano świadczenia z funduszu powiadamia się pisemnie, podając przyczynę uzasadniającą odmowę.

7. Nie stosuje się trybu odwoławczego przy negatywnym rozpatrzeniu wniosku.

/bezsporne, **regulamin w aktach ZUS dot. obu ubezpieczonych** /

Wskazany regulamin został aneksowany.

Aneksem z dnia 27.01.2015 r przyjęto, iż z dniem 01-01-2015 następuje zmiana podziału ZFŚS na rok 2015.

W aneksie wskazano, że w przedmiocie:

1. Wypłaty świadczenia pieniężnego lub bonu podarunkowego:

Wypłata dla pracowników będzie odbywać się w postaci pieniężnej na konto pracownika po dokonaniu potrąceń zgodnie z obowiązującymi, przepisami.

Wypłata bonów podarunkowych będzie opodatkowana Zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wysokość kwoty świadczenia pieniężnego oraz wysokość kwoty bonu podarunkowego uzależniona, będzie od dochodu netto pracownika wyliczonego na podstawie średniego miesięcznego wynagrodzenia z ostatnich 6 miesięcy ze wszystkich źródeł znanych pracodawcy oraz okresu przepracowanego w danym roku.

Ustala się następujące kwoty świadczenia dla odpowiednio osiągniętej wysokości dochodu:

1. Wynagrodzenie netto do wysokości 1800 zł - świadczenie w wysokości 700,00 zł
2. Wynagrodzenie netto od wysokości 1800 zł do wysokości 2500 netto -świadczenie w wysokości 600 zł.
3. Wynagrodzenie netto od wysokości 2500 zł do wysokości 3500 netto -świadczenie w wysokości 400 zł
4. Wynagrodzenie netto powyżej 3500 netto — świadczenie w wysokości 300 zł

2. Paczki świąteczne

3. Bilety na imprezy kulturalne, spotkania sportowo- kulturalne,

4. Pomoc na cele socjalne i mieszkaniowe dla pracowników w trudnej sytuacji materialnej

Wypłata odbywać się będzie na wniosek pracownika.

5. Pomoc materialna w przypadkach losowych.

Wypłata odbywać się będzie na wniosek pracownika.

Aneksem z dnia 15.01.2016 r przyjęto, iż z dniem 01-01-2016 następuje zmiana podziału ZFŚS na rok 2016

1. Wypłata świadczenia pieniężnego lub bonu podarunkowego.

Wypłata dla pracowników będzie odbywać się w postaci pieniężnej na konto pracownika po dokonaniu potrąceń zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wypłata bonów podarunkowych będzie opodatkowana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wysokość kwoty świadczenia pieniężnego oraz wysokość kwoty bonu podarunkowego uzależniona będzie od dochodu netto pracownika wyliczonego na podstawie średniego miesięcznego wynagrodzenia z ostatnich 6 miesięcy ze wszystkich źródeł znanych pracodawcy oraz okresu przepracowanego w danym roku.

Ustala się następujące kwoty świadczenia dla odpowiednio osiągniętej wysokości dochodu:

1. Wynagrodzenie netto do wysokości 2500 zł - świadczenie w wysokości 1250 zł

2. Wynagrodzenie netto w wysokości od 2500 zł do wysokości 3500 netto -świadczenie w Wysokości 800 zł

3. Wynagrodzenie netto w wysokości od 3500 zł do wysokości 4500 netto świadczenie w wysokości 600 zł

4. Wynagrodzenie netto powyżej 4500 netto - świadczenie w wysokości. 500 zł

2. Paczki świąteczne

3. Bilety na imprezy kulturalne, spotkania sportowo- kulturalne.

4. Pomoc na cele socjalne i mieszkaniowe dla pracowników w trudnej sytuacji materialnej.

Wypłata odbywać się będzie na wniosek pracownika.

5. Pomoc materialna w przypadkach losowych.

Wypłata odbywać się będzie na wniosek pracownika.

/ bezsporne, aneksy w aktach ZUS dot. obu ubezpieczonych /

W praktyce u płatnika (...) SP. Z O.O. pracownicy nie składali wniosków o wypłaty z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych ani oświadczeń o uzyskanym dochodzie na członka rodziny.

/bezsporne, protokół przesłuchania J. F. w postępowaniu kontrolnym ZUS k. 5 akt ZUS dot M. L. i k. 24 akt ZUS dot. R. U., zeznania ubezpieczonego M. L. e-protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:49:16 -00:50:29 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:03:28-00:14:02, zeznania świadka J. F. e-protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:15:51 – 00:46:00/

(...) SP. Z O.O. nie badał sytuacji życiowej ani materialnej osób, którym wypłacane są świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

/ protokół przesłuchania J. F. w postępowaniu kontrolnym ZUS k. 5 akt ZUS dot M. L. i k. 24 akt ZUS dot. R. U., protokół kontroli w aktach ZUS dot obu ubezpieczonych, zeznania świadka J. F.- protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:15:51 – 00:46:00, zeznania ubezpieczonego M. L. e-protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:49:16 -00:50:29 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:03:28-00:14:02/

Kryteriami wypłat z funduszu jest dochód pracownika w firmie jak i znany dochód w firmie siostrzanej (...) SP. Z O.O. oraz okres zatrudnienia w danym roku u płatnika. Próg był ustalony od dochodu pracownika nie jego rodziny. Dochód ustalano na podstawie kart wynagrodzeń z obu firm.

/ protokół przesłuchania J. F. w postępowaniu kontrolnym ZUS k. 5 akt ZUS dot M. L. i k. 24 akt ZUS dot. R. U., protokół kontroli w aktach ZUS dot obu ubezpieczonych zeznania świadka J. F. e-protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:15:51 – 00:46:00/

Wypłaty z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych są zróżnicowane. Osoby, które pracują na produkcji dostają wypłaty wyższe niż kadra z działu pomocniczego oraz kadra zarządzająca.

/bezsporne, protokół przesłuchania J. F. w postępowaniu kontrolnym ZUS k. 5 akt ZUS dot M. L. i k. 24 akt ZUS dot. R. U., protokół kontroli w aktach ZUS dot obu ubezpieczonych, zeznania świadka J. F. e-protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:15:51 – 00:46:00 /

Świadczenia pieniężne finansowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych były wypłacane w marcu w latach 2014-2016 w równych wysokościach bądź wcale w zależności od działu.

/ bezsporne protokół przesłuchania J. F. w postępowaniu kontrolnym ZUS k. 5 akt ZUS dot M. L. i k. 24 akt ZUS dot. R. U., protokół kontroli w aktach ZUS dot obu ubezpieczonych zeznania świadka J. F. protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:15:51 – 00:46:00 /

Ubezpieczeni otrzymywali paczki w grudniu w latach 2014-2016 o tej samej wartości.

/ bezsporne, protokół kontroli w aktach ZUS dot obu ubezpieczonych, zeznania świadka J. F. protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:15:51 – 00:46:00 zeznania ubezpieczonego M. L. e-protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:49:16 -00:50:29 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:03:28-00:14:02/

Wartość bonów towarowych przyznawanych ubezpieczonym w grudniu w latach 2014-2016 była uzależniona od działu, na którym pracuje dany pracownik, okresu świadczenia pracy w roku, w którym przyznawano bony, a także wysokości wynagrodzenia jakie ubezpieczony osiągnął w firmie lub u innego płatnika składek.

/bezsporne, protokół kontroli w aktach ZUS dot obu ubezpieczonych zeznania świadka J. F. protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:15:51 – 00:46:00/

W roku 2014 nie było żadnej wypłaty dla kadry zarządzającej i działu pomocniczego.

/ bezsporne, protokół przesłuchania J. F. w postępowaniu kontrolnym ZUS k. 5 akt ZUS dot M. L. i k. 24 akt ZUS dot. R. U. protokół kontroli w aktach ZUS dot obu ubezpieczonych/

W roku 2015 na Ś. Wielkanocne wypłaty z funduszu otrzymała tylko produkcja, nie otrzymał dział pomocniczy i zarząd zaś na Święta Bożego Narodzenia otrzymali pracownicy bony podarunkowe w zróżnicowanej wysokości - dział produkcji w najwyższej wysokości, kadra zarządzająca i dział pomocniczy w niższej wysokości; W roku 2016 sytuacja się powtórzyła.

/ bezsporne, protokół przesłuchania J. F. w postępowaniu kontrolnym ZUS k. 5 akt ZUS dot M. L. i k. 24 akt ZUS dot. R. U., protokół kontroli w aktach ZUS dot obu ubezpieczonych /

Pracownicy nigdy nie składali reklamacji odnośnie kwot wypłacanych z Funduszu.

/bezsporne /

Taki podział środków funduszu był wynikiem interpretacji ustawy dokonany przez płatnika.

/e- protokół przesłuchania J. F. w postępowaniu kontrolnym ZUS k. 3 akt ZUS dot M. L. i k. 26 akt ZUS dot. R. U. /

Część pracowników powoda sprzedała działki rolne w S. będące ich własnością pod tereny inwestycyjne. Nie chwalili się ceną sprzedaży. Ceny działki to 1,5 mln-2 mln za hektar. Niektóre osoby jeszcze pracowały po sprzedaży działek ale to kadra kierownicza.

/ bezsporne, zeznania świadka J. F. e-protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:15:51 – 00:46:00/

Ubezpieczony M. L. (1) pracuje u płatnika od 12-13 lat na stanowisku mechanik – dział pomocniczy. Prowadzi gospodarstwo domowe z żoną dorosłe dzieci się wyprowadziły.

/ zestawienie k. 18-25 akt ZUS dot. M. L., zeznania ubezpieczonego M. L. e-protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:49:16 -00:50:29 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:03:28-00:14:02/

Ubezpieczony M. L. (1) otrzymał następujące kwoty dofinansowania :

- 03-2014-150,00 zł
- 12-2014-640,80 zł
- 03-2015 -200,00 zł
- 12-2015 -440,65 zł
- 03-2016-250,00 zł
- 12-2016-1052,03 zł

/ bezsporne, zestawienie k. 18-25 akt ZUS dot. M. L. zeznania ubezpieczonego M. L. e-protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:49:16 -00:50:29 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami 00:03:28-00:14:02/

Ubezpieczona R. U. (1) pracuje u płatnika jako pracownik produkcji. W chwili obecnej przebywa na urlopie wychowawczym.

/bezsporne zestawienie k. 7-12 akt ZUS dot. ubezpieczonej R. U., treść usprawiedliwienia niestawiennictwa k. 42 /

Ubezpieczona R. U. (1) otrzymała następujące kwoty dofinansowania :

- 12-2014-470,80 zł
- 03-2015 -200,00 zł
- 12-2015 -540,65 zł
- 03-2016-250,00 zł
- 12-2016-1052,03 zł

/ bezsporne , zestawienie k. 7-12 akt ZUS dot. ubezpieczonej R. U., /

Sytuacja życiowa ubezpieczonych nie miała wpływu na wysokość świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych jakie otrzymali.

/zeznania świadka J. F. e-protokół z rozprawy z dnia 15 lutego 2021 00:15:51 – 00:46:00/

W latach 2014 - 2016, płatnik w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne pracowników nie uwzględniał przychodu osiągniętego z tytułu wypłaconych świadczeń pieniężnych, wartości bonów towarowych oraz wartości paczek dla pracowników finansowanych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

/ bezsporne/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów znajdujących się w aktach sprawy jaki w aktach rentowych oraz na podstawie zeznań ubezpieczonego M. L. i ww. świadka, które Sąd uznał za wiarygodne gdyż ze sobą korespondowały i wzajemnie się uzupełniały, nie były także sprzeczne z przedstawioną w procesie dokumentacją. Podnieść należy, iż spór w sprawie sprowadzał się nie co do okoliczności faktycznych lecz oceny prawnej w przedmiocie czy płatnik kierując się kryterium sytuacji materialnej pracowników ustalonej na podstawie dochodu osiąganego jednocześnie u płatnika i w firmie siostrzanej przy ustalaniu wysokości świadczenia pieniężnego z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w okresie objętym decyzją w latach 2014-2016, de facto, stosował kryterium w postaci sytuacji materialnej, rodzinnej i życiowej pracownik, a otrzymującego takie świadczenie, której Sąd dokona poniżej.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie, jako niezasadne, podlegało oddaleniu.

Zgodnie z § 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Dz.U. z 2017 r. poz. 1949 t.j.), podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zwanych dalej „składkami”, stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągniany przez pracowników u pracodawcy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwanej dalej „ustawą”, oraz § 2. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 19 ww. rozporządzenia podstawy wymiaru składek nie stanowią świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Na podstawie **art. 18 ust. 1, art.20.ust.1** ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Dz.U. z 2021 r. poz. 423 t.j. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1-3, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12. tj. przychód - przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy oraz przychody z działalności wykonywanej osobiście przez osoby należące do składu rad nadzorczych, niezależnie od sposobu ich powoływania. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe bez stosowania ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek.

Zgodnie z **art. 81 ust. 1, 5, 6 ustawy** z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1398 t.j.) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i

rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10. Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych. Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki (art.79 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

Tym samym – o czym już wspomiano - kluczowym dla rozstrzygnięcia jest to czy wypłacane ubezpieczonym przez płatnika świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych stanowiły jak twierdzi odwołujący, a co neguje organ rentowy świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne tj czy spełniają wymogi określone ustawą o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych realizującą postulat i obowiązującą w prawie pracy zasadę by pracodawca w miarę możliwości zaspokajał bytowe kulturowe i socjalne potrzeby pracowników.

Zgodnie z **art. 8 ust. 1 i 2** ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych Dz.U. z 2020 r. poz. 1070 t.j. 1. Przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. 2. Zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu, z uwzględnieniem ust. 1-1b, oraz zasady przeznaczania środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie ustalonym zgodnie z art. 27 ust. 1 albo art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 263). Pracodawca, u którego nie działa zakładowa organizacja związkowa, uzgadnia regulamin z pracownikiem wybranym przez załogę do reprezentowania jej interesów.

W świetle ugruntowanego orzecznictwa, jeżeli pracodawca, faktycznie, spełnia przesłanki wskazujące na to, że w ramach funkcjonowania zakładowego funduszu socjalnego realizowany był cel socjalny, nadto brano pod uwagę sytuację osobistą i majątkową pracownika oraz jednocześnie źródłem świadczeń były środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, to przy takich okolicznościach nie można przesądzać, że świadczenia były ukrytą formą przychodu. Jedynie w sytuacji wykazania pozorności utworzenia środków socjalnych, będących w istocie ukrytą formą przychodu, możliwe jest ich ewentualne przekwalifikowanie przez organ rentowy i uznanie, że stanowią one podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. /III AUa 565/16 - wyrok SA Szczecin z dnia 18-05-2017/

Przychód pracownika jest wyłączony z podstawy wymiaru składek, jeżeli świadczenie zostało sfinansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne "w ramach" zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, a więc zgodnie z zasadami, wynikającymi z ustawy o ZFŚS. W przypadku świadczeń, wypłacanych indywidualnie pracownikom z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wyłączone są jedynie świadczenia przyznawane z zachowaniem kryterium socjalnego. /III AUa 1847/15 - wyrok SA Łódź z dnia 25-10-2016/

Świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych muszą być w każdym wypadku przyznawane z uwzględnieniem indywidualnie ocenianej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracownika, ponieważ jest to podstawowe założenie ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 111 ze zm.) i od zasady tej nie ma wyjątków. W przypadku pominięcia podstawowej i bezwzględnie wiążącej zasady przyznawania świadczeń socjalnych w zależności od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej, świadczenia wypłacone przez pracodawcę nie mogą być ocenione w sensie prawnym jako świadczenia socjalne. /III AUa 1217/14 - wyrok SA Poznań z dnia 28-04-2015/

Kolejność kryteriów socjalnych ma charakter przypadkowy, a ustawodawca nie przywiązuje do niej wagi. Doniosłości konkretnych kryteriów należy poszukiwać w istocie poszczególnych świadczeń. To charakter usługi wyznacza, czy decydująca do jej przyznania okaże się sytuacja życiowa, rodzinna czy też materialna. Kryteria socjalne w procesie redystrybucji środków funduszu nie konkurują ze sobą. Ich relacja polega na wzajemnym uzupełnianiu się./III AUa 1403/14 - wyrok SA Białystok z dnia 08-04-2015/

Wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 25-04-2017 wskazano, iż przyjęte przez płatnika kryteria w postaci progu finansowego, od którego uzależnione było przyznanie świadczenia (przeciętne miesięczne wynagrodzenie netto) oraz progu stanowiskowego, który różnicował wypłatę świadczeń, w zależności od finansowej rangi danego stanowiska, są kryteriami jasnymi, czytelnymi i weryfikowalnymi. Kryterium dochodowe poszczególnych grup pracowników stanowi realną i uchwytną przesłankę różnicowania świadczeń. Należy przy tym podkreślić, że nie można racjonalnie wartościować, które kryterium jest lepsze, czy też bardziej uprawnione do stosowania. Nie można bowiem stanowczo twierdzić, że jedynym słusznym kryterium jest dochód całej rodziny, czy też wielodzietność. Tego rodzaju wnioskowanie stanowiłoby niedopuszczalną prawnie nadinterpretację przepisów ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2191 ze zm.) i wydawanych na jej podstawie aktów prawa wewnątrzzakładowego. Istotne jest, aby pracodawca realizując cele socjalne świadczenia przyjął jako przesłankę ich przyznania kryterium socjalne, a to może zostać wyznaczone również przez dochód osiągany przez uprawnionych pracowników na danym stanowisku pracy., III AUa 431/16 - wyrok SA Szczecin z dnia 25-04-2017

Nie należy, jednak, przede wszystkim, tracić z pola widzenia iż Fundusz Świadczeń Socjalnych jest instytucją prawną, która ma łagodzić różnice w poziomie życia pracowników i ich rodzin oraz emerytów i rencistów. Co więcej, jest on wyrazem funkcji społecznej zakładu pracy, zaś jego adresatami są zwłaszcza rodziny o najniższych dochodach. Przepis art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2191 ze zm.) stanowi, że ustawa określa zasady tworzenia przez pracodawców zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i zasady gospodarowania środkami tego Funduszu oraz przewiduje, że Fundusz ten jest przeznaczony na finansowanie działalności socjalnej organizowanej na rzecz osób uprawnionych do korzystania z Funduszu oraz na dofinansowanie zakładowych obiektów socjalnych.

Doświadczenie życiowe pokazuje, że jest mało prawdopodobne, by dwie osoby uprawnione pozostawały w jednakowej sytuacji materialnej, życiowej i rodzinnej, a tylko taka (lub bardzo zbliżona) pozwalałaby na przyznanie świadczeń w tej samej wysokości. Niemniej nie można wykluczyć a priori, że każdy przypadek należy badać indywidualnie oraz, że jednakowa sytuacja materialna, życiowa i rodzinna pracowników nie musi oznaczać, że sytuacja ta jest taka sama, identyczna, ale musi być na tyle podobnym, porównywalnym poziomie, że ewentualna różnica nie ma znaczącego charakteru./III AUa 1493/14 - wyrok SA Warszawa z dnia 21-03-2016/

Świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, wypłacone w oparciu o kryterium zrównujące a nie różnicujące, nie mające charakteru socjalnego stanowią przychód ze stosunku pracy./III AUa 105/15 - wyrok SA Łódź z dnia 05-10-2015/

Definicja działalności socjalnej daje pracodawcy możliwość wręczania ze środków funduszu, między innymi, bonusów finansowych z okazji Świąt Bożego Narodzenia czy Wielkanocnych z tytułu zwiększonych wydatków w tym okresie. Warunkiem umożliwiającym ich przyznanie jest zapisanie takich form pomocy w regulaminie funduszu oraz określenie trybu ich przyznawania (czy przyznanie następuje np. na wniosek osoby uprawnionej, czy też z inicjatywy pracodawcy), a to w myśl art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 800 ze zm.), który stanowi, że przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu./ III AUa 927/14 - wyrok SA Szczecin z dnia 03-09-2015/

Odstąpienie od różnicowania świadczeń, a, tym samym, od badania sytuacji socjalnej pracowników, dopuszczalne jest tylko w przypadku świadczeń, wydatkowanych z funduszu na imprezy integracyjne, kulturalne, sportowe, akcje turystyczne itp. /III AUa 1438/14 - wyrok SA Białystok z dnia 19-03-2015/

Kwoty, uzyskane przez pracowników, z funduszu świadczeń socjalnych, pomimo tego, że mieszczą się w ogólnej definicji przychodu, nie stanowią podstawy wymiaru składek na podstawie § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 19 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. 1998 r. Nr 161, poz. 1106). To pracodawca gospodaruje środkami funduszu, dokonuje podziału środków funduszu na poszczególne rodzaje działalności socjalnej i przyznaje

poszczególnym uprawnionym świadczenia finansowane z funduszu na zasadach określonych w regulaminie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Z funduszu mogą być finansowane tylko te rodzaje działalności socjalnej, które są objęte ustawową definicją pojęcia „działalność socjalna”. Swoboda regulacji w regulaminie zasad przyznawania indywidualnych świadczeń jest ograniczona ustanowioną przez ustawodawcę w art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.) ogólną zasadą, że przyznawanie tych świadczeń ma być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. Art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.) , wyraźnie powiązał zasady korzystania z ulgowych usług i świadczeń z sytuacją życiową, rodzinną i materialną osób uprawnionych. Zasada, zawarta w tym przepisie, wyraża się w związku pomiędzy wartością przyznawanego świadczenia, a łącznie rozpatrywaną, sytuacją życiową, rodzinną i materialną osoby uprawnionej. Im sytuacja osoby uprawnionej jest gorsza, tym wyższe przysługuje jej świadczenie. O spełnieniu kryterium socjalnego nie może być mowy bez indywidualnej analizy sytuacji każdej uprawnionej do skorzystania z funduszu osoby. Fundusz świadczeń socjalnych jest instytucją prawną, która ma łagodzić różnice w poziomie życia pracowników i ich rodzin. Jest on wyrazem funkcji społecznej zakładu pracy, zaś, jego adresatem są rodziny (a nie tylko pracownicy) o najniższych dochodach. Nadto, istotne jest, także, ustalenie takich progów dostępności świadczeń, jak i takie zróżnicowanie ich wysokości, aby urzeczywistnić ustawowy cel Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, tj. niwelowanie różnic w poziomie życia pracowników. Oparcie kryterium dostępności świadczeń z tytułu świąt ,wyłącznie z uwzględnieniem wysokości wynagrodzenia zasadniczego, uzyskiwanego u płatnika, nie spełnia wymogu badania sytuacji **życiowej, rodzinnej i materialnej** osoby uprawnionej, w szczególności, na tle sytuacji życiowej, innych pracowników uprawnionych do świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. /III AUa 2028/13 - wyrok SA Poznań z dnia 07-08-2014/

Przenosząc wszystko powyższe na grunt rozpatrywanego przypadku, podnieść należy czemu nie przeczy sam odwołujący, iż w przypadku płatnika (...) SP. Z O.O. kryterium wypłaty świadczeń stanowiło, tylko i wyłącznie, kryterium dochodu pracownika w firmie jak i znany dochód w firmie siostrzanej (...) SP. Z O.O. plus okres zatrudnienia w danym roku u płatnika. Próg był ustalony od dochodu pracownika nie jego rodziny. Dochód ustalano na podstawie kart wynagrodzeń z obu firm. Nie badano także żadnych okoliczności dotyczącej sytuacji życiowej. Co prawda świadczenie otrzymywali pracownicy poszczególnych działów lecz było to w rzeczywistości co nie jest kwestionowane pochodną wypłacanego w danym dziale wynagrodzenia. Pracodawca a priori przyjął założenie- co wynika z treści odwołania i przyjętej polityki wypłaty świadczeń -iż osoby zarabiające mniej – ok. min krajowej będący pracownikami produkcji, niezależnie od tego ile miały dzieci i w jakiej sytuacji życiowej się znajdowały (np. choroby przewlekłe w rodzinie), znajdowały się w sytuacji mniej zadawalającej gorszej, niż pracownicy innych działów zarabiających więcej. W dodatku uznał, że uwagi na to, iż świadczenia były niskie różnicowane ich wysokości o kwoty kilkudziesięciu względnie 100 zł np. ze względu na ilość dzieci było bezcelowe. Odwołujący wskazał też, że z doświadczenia życiowego wiadomo, iż osoba zamożna, która ma środki utrzymania z innych źródeł – z domu od współmałżonka czy ze sprzedaży ziemi rolnej nie traciłaby czasu na prace u płatnika za 2000 zł. Tym samym zostało spełnione kryterium socjalne uzasadniające przyznanie świadczeń.

Wskazane stanowisko nie może zostać zaakceptowane. W ocenie Sądu wskazuje ono na niezrozumienie przez płatnika czym w rzeczywistości jest kryterium socjalne. Uzależnienie wypłaty świadczeń tylko i wyłącznie od jednego czynnika dochodu w firmie i w firmie siostrzanej nie jest w żaden sposób miarodajne dla oceny faktycznej sytuacji materialnej pracownika i nie daje żadnego obrazu jego indywidualnej pozycji -nie spełnia wymogu badania sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej w szczególności na tle sytuacji życiowej innych pracowników uprawnionych do świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Podkreślić należy, iż nieważnym jest jaki element ocenny pracodawca wybierze o ile ilustruje on- daje pogląd, jak kształtuje się sytuacja pracowników w ww. sferach. Kryterium zastosowane przez płatnika tego wymogu nie spełniało. Faktycznie zrównał on sytuację socjalną pracowników mniej zarabiających z działu produkcji a na przykład mających nienajgorszą sytuację życiową (np. dobry stan zdrowia, możliwość uzyskania utrzymania z innych źródeł) z sytuacją osób z innych działów zarabiających więcej ale np. samotnie wychowujących dzieci, z rodzin wielodzietnych, zmagających się z chorobami własnymi lub członków rodziny. Tym samym stosował kryteria niemiarodajne. Mało tego co także jest bezsporne, nie wypłacając

świadczeń osobom, mających wyższe zarobki przyznał po równo świadczenia osobom zarabiającym mniej, co także nie miało nic wspólnego z wymaganą przez ustawę o Zakładowym Funduszu Świadczeń socjalnych analizą sytuacji bytowej pracowników. W konsekwencji nie wiadomo dlaczego świadczenia przyznane obojgu ubezpieczonym były praktycznie tożsame, choć, ich sytuacja życiowa, była odmienna. Żadnego usprawiedliwienia tego stanu rzeczy nie stanowi, iż świadczenia były niewielkie. Nawet, bowiem, świadczenia drobne, w świetle wspomnianych zasad, wynikających z ustawy, dla zachowania jej celów socjalnych, muszą opierać się na wskazanych kryteriach. I jakkolwiek wadliwe jest założenie, że wskazany cel socjalny można utożsamiać wyłącznie z określonymi kryteriami przyznawania świadczeń socjalnych – innymi słowy, nie można racjonalnie wartościować, które kryterium jest lepsze, czy też bardziej uprawnione do stosowania - to jednak, musi ono stanowić realną wymierną i uchwytłą przesłankę różnicowania świadczeń, a tego, wskaźnikom stosowanym przez płatnika, obiektywnie zabrakło.

W konsekwencji powyższego, Sąd doszedł do przekonania, iż świadczenia, wypłacane ubezpieczonym, z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, nie spełniały kryterium socjalnego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, który to przepis ustanawia zasadę ustawową, wydatkowania środków z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, odnoszącą się do wszystkich świadczeń z Funduszu. Tym samym, w przedmiotowej sprawie, nie mógł znaleźć zastosowania wyjątek, przewidziany w § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, w postaci wyłączenia przedmiotowych świadczeń, z podstawy wymiaru składek ubezpieczonej, co oznacza, że świadczenia, wypłacone ubezpieczonej, j stanowią jej przychód, który wliczany jest do podstawy wymiaru składek.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu, orzeczono na podstawie art.98 k.p.c., a wysokość wynagrodzenia pełnomocnika ustalił zgodnie z § 2 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz.265).

J.L.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi spółki (...) (k/. 49/